

Årsmelding 2021 for Seniornett

Innhold

Samfunnsoppdraget vårt	2
Koronaåret 2021 og veien videre.....	3
Landsmøte, hovedstyret og ledersamling	3
Landsmøte.....	3
Hovedstyret	4
Ledersamling	4
Daglig drift.....	5
Ansatte	5
Økonomi	5
Prosjekter	5
Nordisk prosjekt.....	6
H2HCare.....	6
To Switch.....	7
Datastuer	7
Fylkesprosjekter.....	8
Troms og Finnmark	9
Innlandet	9
Oslo og Viken.....	10
Frivillige	10
Seniornett Magasinet	10
Datahjelp	11
Hva trenger folk hjelp med?.....	11
Medlemmer	12
Medlemsutvikling	12
Nyhetsbrev medlemmer	13
Lokalforeninger.....	14
Nyhetsbrev lokalforeninger	15
Voksenopplæring	15
Delta i samfunnsdebatten	15
Seniornett i media	16
Digital festival	16
Arendalsuka	17
Seniornett i et helseperspektiv.....	17

Samfunnsoppdraget vårt

I vedtektene til Seniornett heter det at organisasjonen skal:

- arbeide for å fremme seniorers aktive bruk av digitale verktøy og tjenester.
- arbeide for å sikre seniorer opplæring, støtte og veiledning i bruk av digitale verktøy og tjenester.
- være et faglig og sosialt nettverk for medlemmene, også i et helseperspektiv.
- arbeide for å påvirke den digitale utviklingen i Norge slik at seniorer kan delta på en fullverdig måte.
- være en god samarbeidspartner for andre aktører, både private og offentlige, som arbeider innenfor organisasjonens interesseområde.

Av Norges 1,2 millioner seniorer har over 600 000 lav digital kompetanse (HK-dir), der over 400 000 i aldersgruppen 55–74 år. Mange seniorer opplever at de ikke behersker teknologien og ikke kan følge med i utviklingen. Å være digital blir en stadig viktigere forutsetning for tilhørighet. Fra samfunnets side blir det alvorlig problem om en stor del av befolkningen ikke kan benytte seg av de nye digitale tjenestene.

Seniornett ble stiftet i 1997 av en gruppe fremsynte seniorer som startet IKT-opplæring på Deichman Majorstuen i Oslo. Foreningen fikk sitt eget domenenavn www.seniornett.no og nettstedet var i drift fra 1998. SeniorSurf-dagen ble avholdt første gang i 2000. Den heter nå Digital festival og avholdes om høsten hvert år.

Virksomheten er en ideell forening og virksomheten er basert på frivillige, som over hele landet legger ned et stort arbeid. Foreningen ledes av et hovedstyre, og sentralt er kontoret i Oslo med administrativt ansatte, samt et stort antall frivillige og instruktører.

Koronaåret 2021 og veien videre

2021 begynte slik året 2020 sluttet, med en koronapandemi som holdt samfunnet nedstengt. Det var nesten ingen aktivitet i lokalforeningene, det var avstandsbegrensninger og forbud mot å møtes. De ansatte i Seniornett var på hjemmekontor.

Etter planen skulle Seniornett arrangere landsmøte i mai. Hovedstyret valgte å utsette landsmøtet framfor å lage et digitalt landsmøte. Seniornetts landsmøte er organisasjonens høyeste organ og møtes hvert annet år. Gode diskusjoner og varme møter mellom aktive frivillige ble utslagsgivende, det vil vi ha. Derfor gjennomførte vi et elektronisk landsmøte for å endre vedtektene slik at vi kunne utsette landsmøtet. Heldigvis.

For mellom smittebølgene åpnet det seg et rom i oktober der Seniornetts landsmøte kunne gjennomføres. 123 delegater fra 51 lokalforeninger møtte opp til to dager med landsmøteforhandlinger. Vi feiret også det kommende jubileet – i 2022 er Seniornett 25 år.

I desember 2021 avsluttet vi året som vi innledet, med lokalforeninger nesten uten aktivitet og ansatte på hjemmekontor.

Oppsummert er den største utfordringen framover å få flere medlemmer og flere lokalforeninger. Vi er en forening med seniorer, dermed har vi høyere frafall på grunn av sykdom, alderdomssvekkelse og død enn mange andre organisasjoner.

Vi vet at våre medlemmer bruker og setter pris på det tilbudet lokalforeningen gir. Så etter to år med liten aktivitet i lokalforeningene er det dessverre mange som har meldt seg ut, og noen færre som har meldt seg inn.

Seniornett er ikke i en krise, men det er klart at vi må ta grep. Ikke bare for å vokse som organisasjon, men fordi vi vet at vårt tilbud motvirker digitalt utenforskap. Handlingsplanen som landsmøtet vedtok, har tre hovedsatsninger – nemlig økt medlemsaktivitet, forsterke organisasjonen og påvirke omverdenen. Vi har som mål å bli 15 000 medlemmer i 2025 og ha 300 lokalforeninger. Vi skal altså bli nesten dobbelt så store som i dag. Veien dit går gjennom samarbeid.

Seniornetts administrasjon vil ikke klare målet. Alene klarer heller ikke lokalforeningene å vokse. Men sammen kan vi sikre seniorer digital opplæring, råd, veiledning og gode sosiale møteplasser.

Landsmøte, hovedstyret og ledersamling

Landsmøte

Landsmøtet er Seniornetts høyeste organ. Ifølge vedtektene skal landsmøte avholdes innen utgangen av mai måned, hvert andre år. På grunn av korona-pandemien ble det vedtatt å utsette landsmøtet til oktober. Et elektronisk landsmøte godkjente utsettelsen.

7. og 8. oktober møttes 123 delegater fra 51 lokalforeninger til landsmøte på Scandic Oslo Airport hotell. Operasanger Nora Oleanna Sårheim åpnet arrangementet med trillende arier før styreleder Karin Moe Røisland kunne ønske velkommen.

Blant sakene som ble behandlet, var en vedtektsendring som sier at landsmøtet skal avholdes *fortrinnsvis* innen utgangen av mai, hvert annet år. Det betyr at om det skulle komme nye pandemier, trenger vi ikke avholde ekstraordinært landsmøte.

Videre ble kontingenten vedtatt økt med 20 kroner, til 370 kroner i året. I den nye handlingsplanen, som gjelder fram til 2025, skal Seniornett øke antall medlemmer og lokalforeninger, til 15 000 medlemmer og 300 lokalforeninger.

Landsmøtet markerte Seniornetts 25 års-jubileum med en felles middag. Trond Granlund med band satte tonen, før delegatene samlet seg til middag.

Hovedstyret

Hovedstyret har hatt fem møter gjennom 2021. Fire av møtene var på Teams, ett møte var et hybrid-møte der ett styremedlem deltok på Teams og de resterende styremedlemmene deltok fra Dronningens gate 6.

Det var berammet et styremøte i desember. Dette ble utsatt til januar på grunn av koronapandemien.

Hovedstyret har behandlet 44 saker.

Det er landsmøtet som velger hovedstyre. Fram til landsmøtet satt følgende i hovedstyret: Karin Moe Røisland, Nesodden, styreleder, Sturla Bjerkaker, Oslo, nestleder, og styremedlemmene Kirsti Skjerven, Oslo, Steinar Simonsen, Oslo, Siri Mollatt, Bærum, Gjermund Molund, Leknes, Jann H. Langseth, Trondheim og Monrad Kolstad, Førde. Hanne Libakken har vært ansatte-representant.

Valgkomitéen besto av Tore Langemyhr Larsen, Bodil Brøgger og Fredrik Rivenes.

Det nye hovedstyret består nå av styreleder ble Karin Moe Røisland, Nesodden, Siri Mollatt, Bærum, Steinar Simonsen, Oslo og Sturla Bjerkaker, Oslo, gjenvalgt. Nye i hovedstyret ble Gunvor Holst, Tromsø, Kari Engen, Trondheim, Odd Magne Eide, Sandane og Tore Vimme, Arendal. Hanne Libakken er ansatte-representant.

Ledersamling

7. mai fra klokken 10 til 14 var det digital ledersamling, hvor 107 personer deltok på Teams. Styreleder Karin Moe Røisland ønsket velkommen. På programmet var en presentasjon av utkast til ny handlingsplan. Utvalgets leder, Steinar Simonsen, presenterte utvalgets arbeid. Deretter var det tid til diskusjon, før Simonsen oppsummerte diskusjonen og veien videre for handlingsplanen.

Tema for Digital festival, «Spill for seniorer» ble presentert og godt mottatt.

Det siste året har Seniornett fått innvilget en rekke prosjekter. Prosjektleder Helge Selstø orienterte om Datastue-prosjektet, og Datastuene i Arendal og Sandane fortalte hvordan de driver datastue-prosjektene.

Deretter presenterte generalsekretær Kristin Ruud muligheten til å søke prosjektmidler gjennom Stiftelsen Dam.

Norges første eldreombud, Bente Lund Jacobsen, gjestet ledermøtet og snakket om eldreombudets mandat og oppgaver.

Daglig drift

Seniornett gikk inn i 2021 med hjemmekontor, og de ansatte arbeidet derfra fram til begynnelsen av august. Fra desember ble det på ny en delvis nedstenging. Vi har under hele pandemien vært fullt operative fra hjemmekontor, med Office 365 som hovedverktøy og daglige kontormøter via Teams. Alle andre systemer som brukes i den daglige driften er også skybaserte, slik at det har vært uproblematisk å jobbe hjemmefra.

Ansatte

Seniornett hadde ved inngangen til 2021 til sammen syv ansatte, i 7,0 årsverk. Av dette var det fem fast ansatte, og to ansatte i fulltids prosjektstillinger på datastueprosjektet og tre fylkesprosjekter. I oktober ble det i tillegg til dette ansatt en ny prosjektmedarbeider i 50 prosent stilling på datastueprosjektet.

Blant Seniornetts fem fast ansatte er det tre kvinner og to menn, med en gjennomsnittsalder på 58 år. I tillegg til dette er det en kvinne og to menn ansatt i prosjektstillinger.

Seniornett har hatt sykefravær tilsvarende 5,7 månedsverk i 2021.

Økonomi

Regnskapet viser at inntektene i 2021 var på 9,5 millioner kroner, mot 6,9 millioner i 2020. De økte inntektene skyldes hovedsakelig økte prosjektinntekter, hvor datastue-prosjektet står for 1,5 millioner. Andre prosjekter med store inntekter er blant annet tre fylkesprosjekter, og prosjekt Digital festival med midler fra Stiftelsen Dam.

Seniornett får 3,55 millioner kroner i driftsstøtte i over statsbudsjettet. Bevilgningen har stått uforandret siden 2018.

I 2021 var det for første gang ingen avkortning i momskompensasjonen fra Lotteri- og stiftelsestilsynet, og Seniornett mottok derfor 100 000 kroner mer enn i 2020.

Kontingentinntekter utgjør 1,9 millioner, det samme som i 2020,

Driftskostnadene i 2021 var på 8,8 millioner, mot 6,5 millioner i 2020. Økningen i driftskostnader er knyttet til mange ulike prosjekter.

Lønnskostnader var på 5,3 millioner, mot 4,1 millioner i 2020. Den store økningen skyldes midlertidige prosjektansettelser.

Andre driftskostnader var på 3,5 millioner, mot 2,4 millioner i 2020. De økte kostnadene skyldes hovedsakelig de mange prosjektene Seniornett nå er involvert i. Det ble i 2021 også arrangert landsmøte over to dager, med en kostnad på 360 000 kroner.

Dette gir Seniornett et overskudd på 708 000 i 2021, mot et overskudd på 370 000 i 2020.

Prosjekter

Korona-situasjonen gjorde at mye av den lokale aktiviteten i 2021 stanset opp. Men det har vært mye aktivitet i ulike prosjekter som vi har vært involvert i, og en del foreninger har klart å ha full aktivitet gjennom hele korona-året.

I mange år har Seniornett vært engasjert i internasjonale prosjekter under AAL-programmet. I 2021 deltok vi i to internasjonale programmer – H2HCare og To Switch. Disse prosjektene finansieres av Forskningsrådet.

Helsedirektoratet utlyste i 2020 prosjekter for å motvirke ensomhet blant eldre i forbindelse med koronaen. Seniornett og Pensjonistforbundet søkte i august 2020 på et felles prosjekt kalt Datastuer (mer om det lenger ned). Vi fikk seks millioner kroner til prosjektet som har som mål å opprette 50 datastuer rundt om i landet, utdanne datainstruktører og arrangere kurs i digital kompetanse nivå 1 til 10 000 eldre på datastuene.

På grunn av pandemien ble prosjektet forsinket. I 2021 fikk vi videreført prosjektet, slik at målsetting og finansiering besto. I 2021 har prosjektleder vært ansatt i full stilling hele året. Fra 1. oktober ble en prosjektmedarbeider engasjert i 50 prosent.

Stiftelsen Dam tildelte også midler for å motvirke ensomhet blant eldre under koronapandemien. I 2020 fikk fem lokalforeninger utbetalt prosjektmidler. Prosjektet varte i 2021. Ytterligere 12 prosjekter fikk innvilget sin søknad fra Stiftelsen Dam.

Følgende prosjekter fikk utbetaling i 2020: Seniornett Gulset, prosjekt «Fifa med Farfar», 300 000 kroner, Seniornett Ullensaker, prosjekt «Risikofri sosial omgang», 100 000 kroner, Rørsle, prosjekt «Digital rørsle for eldre», 300 000 kroner, Seniornett Tokke, prosjekt «Datakafe», 35 000 kroner, Seniornett Tynset, prosjekt «Middag og data», 100 000 kroner.

I 2021 fikk følgende prosjekter støtte: Seniornett Sunndal, prosjekt «På tur med Seniornett», 67 000 kroner, Seniornett Drammen, prosjekt «Bestemor og bestefar på nett», 40 000 kroner, Seniornett Larvik, prosjekt «Slektsforskningskafe», 50 000 kroner, Seniornett Bømlo, prosjekt «Fotosafari i RIB», 192 500 kroner, Seniornett Førde, prosjekt «Sunnfjordsk halvtime med data», 50 000 kroner, Seniornett Hadeland, prosjekt «Nettbrett for nybegynnere», 220 000 kroner, Seniornett, prosjekt «Gaming for gamliser», 695 000 kroner, Seniornett Tromsø, prosjekt «Veilederkurs», 30 000 kroner, Seniornett Trondheim, prosjekt «Lunsj og data», 170 000 kroner, Seniornett Eid, prosjekt «Middagsmøter», 66 000 kroner, samt prosjekt «Middagsmøter utvidet program», 92 300 kroner, og Seniornett Tokke, prosjekt «Datakafe utvidet», 35 000 kroner.

Nordisk prosjekt

Seniornett har deltatt i et nordisk-baltisk prosjekt i regi av Nordisk ministerråd, kalt Nordplus. I prosjektet var det lagt opp til å bygge nettverk mellom partnere som driver opplæring i digitale ferdigheter for seniorer. På grunn av pandemien ble ingen fysiske møter i 2021.

Seniornett var vertskap for et dagsseminar med representanter fra Finland, Sverige og Lithauen 6. juni. Ordfører Marianne Borgen ønsket gjestene velkommen til Oslo.

H2HCare

H2HCare (Hospital to Home Care)-prosjektet går nå i sitt andre år. Testingen av den første prototypen hjemme hos brukere ble gjennomført her i Norge høsten 2021. Resultatene brukes i nye tester som skal gjennomføres i både Sveits og Norge i 2022.

To Switch

I To Switch prosjektets første år er det fra partnerne samlet inn stoff om læringsmetodikk og materiale til bruk ved kursing av eldre arbeidstakere. Dette lagres og organiseres nå slik at det blir lett tilgjengelig på nettet. I prosjektets andre og siste år (2022) skal det prøves ut i reelle omgivelser.

Datastuer

Datastuer er et samarbeidsprosjekt mellom Seniornett og Pensjonistforbundet, støttet av Helsedirektoratet. Målgruppen for prosjektet er seniorer over 65 år som ønsker å bedre sin digitale kompetanse. Dette er også i tråd med regjeringens «Leve hele livet»-strategi. Målet er å motvirke ensomhet ved å engasjere eldre som dataveiledere og å lære eldre å bruke verktøy for å kunne delta fullt ut i et stadig mer digitalisert samfunn. Gjennom datastuene skal 10 000 seniorer få tilbud om kurs i digital kompetanse på nivå 1.

Målet er å opprette 50 datastuer rundt om i landet. Per 31. desember var 15 datastuer etablert: Arendal, Balsfjord, Drammen, Eid, Gloppen – Sandane, Hamar, Indre Østfold / Eidsberg, Kristiansand, Larvik, Røros + Holtålen, Sandnes, Smøla, Sogndal Balestrand Leikanger (BLS), Sunnfjord (Førde), Trondheim

Fem datastuer ble opprettet sent i 2021 og har ikke hatt kurs foreløpig, både siden pandemien har begrenset mulighetene, og de har måtte lære opp veiledere og planlegge kursene.

Ved inngangen til 2022 var det for øvrig ytterligere 60 datastuer under arbeid og som forslag til nye stuer. Målet om å etablere totalt 50 datastuer virker altså realistisk.

Over 100 veiledere har i 2021 gjennomgått veilederseminar, de fleste digitalt på Teams. 22 har deltatt på fysiske seminarer i Nordfjordeid (Eid) og i Sandnes. I tillegg er det avholdt et møte med veilederne i Drammen for å ta opp spørsmål som har dukket opp underveis.

17. juni ble det arrangert webinar om datastuene og hvor mer enn 90 personer deltok. På Seniornett Norges nettsider ligger det informasjon om prosjektet, kontaktinformasjon til datastuene og ressurser for nedlasting, slik som manualer, pressemelding, diplom og rapporteringsmal. Hefter for veiledere og hefter for kursdeltagere ble utviklet og lagret som pdf-fil. Heftet er også trykket opp fysisk og sendes ut til datastuene etter bestilling.

Styringsgruppen for datastuene har i 2021 bestått av Karin Moe Røisland, leder for styringsgruppa og styreleder i Seniornett, Kristin Ruud, generalsekretær i Seniornett og prosjekteier, Jan Davidsen, forbundsleder Pensjonistforbundet, Harald Olimb Norman, generalsekretær Pensjonistforbundet. Styringsgruppen har hatt 10 styremøter i 2021. I tillegg møter Arne Halaas, organisasjonssekretær i Pensjonistforbundet og kontaktperson for Seniornett og Helge Selstø fra Seniornett, prosjektleder for datastueprosjektet.

Deltagere og veiledere på datastue i Trondheim.

Fylkesprosjekter

Seniornett søkte i 2020 og fikk tilskudd til å etablere sosiale møteplasser for seniorer for digital læring og deling på mindre steder i tre fylker: Troms og Finnmark, Innlandet og Oslo og Viken. Vi fikk 502 000 kroner til Troms og Finnmark, 260 000 kroner til Innlandet og 230 000 til Oslo og Viken for bruk i 2020 og 2021. På grunn av smittesituasjonen og myndighetenes innstramninger, avvirket vi oppstart av prosjektet til januar 2021.

Vi identifiserte 13 kommuner/steder i Troms og Finnmark, syv i Innlandet og seks i Oslo og Viken hvor det ligger til rette for å opprette møteplass. I løpet av 2021 har vi lyktes med å opprette seks møteplasser i Troms og Finnmark, fem i Innlandet og fire i Oslo og Viken. På grunn av smittesituasjonen og forbud mot å møtes i grupper i første halvdel av 2021, er prosjektet noe forsinket, og vi har ikke kunnet gjennomføre så mange reiser som vi planla. Vi har derfor søkt om og fått innvilget videreføring av prosjektet til 1. september 2022, og omdisponering av midlene hvor vi vil bruke mer på lønn og mindre på reisekostnader. Vi fikk først avslag fra Innlandet, men etter at vi sendte en formell klage til Statsforvalteren med kopi til Helsedirektoratet, fikk vi den innfridd.

I januar startet vi med å ringe frivilligsentraler, bibliotek og seniorsentre. De aller fleste vi snakket med var positive til prosjektet. Mange hadde ikke hørt om Seniornett, men noen hadde hatt en form for tilbud om digital opplæring tidligere. De fleste så fordelene ved å få det i mer organisert form der seniorene selv tok ansvar for tilbudet, og dessuten motta gratis kurs, hjelp og støtte fra Seniornett.

På grunn av smittesituasjonen og restriksjoner fra myndighetene, var det utfordrende for mange å få tak i frivillige som ville være dataveiledere. At mange av seniorene de hadde

kontakt med hadde lav eller ingen datakompetanse fra før, spilte også inn. Innen juli hadde vi likevel inngått til sammen ni avtaler om etablering av møteplasser, hvor noen av dem allerede hadde en eller flere frivillige som ville påta seg et verv når smittesituasjonen tilsa det, og restriksjoner opphørte. Vårt inntrykk var at de som lyktes best med å få tak i frivillige, var de som kjente lokalbefolkningen godt, og snakket direkte med folk de trodde kunne passe til et slikt verv.

I midten av august holdt vi første veilederkurs i 2021, og det foregikk digitalt på Teams. Vi fikk gode tilbakemeldinger fra deltakerne, men vår kursholder – med lang erfaring i å holde kurs – synes det var vanskeligere å få til gode diskusjoner på Teams. Det virket tyngre for deltakerne å ta ordet digitalt. Senere hadde vi to veilederkurs til, et i slutten av september og et i begynnelsen av november.

Troms og Finnmark

Vi identifiserte 12 kommuner i Troms og Finnmark hvor det ligger til rette for å etablere møteplass for digital opplæring, hvor vi ikke allerede har et tilbud: Finnsnes, Sørreisa, Gibostad, Harstad, Lyngseidet, Storslett, Bardufoss, Torsken, Vadsø, Nesseby, Honningsvåg, Havøysund og Ramfjorden (Tromsø).

I løpet av 2021 har vi lyktes med å opprette møteplasser i Sørreisa, Nesseby, Ibestad, Balsfjord, Lyngseidet og Vadsø. Ibestad og Balsfjord ble identifisert og valgt som nye steder da det først så ut til at vi ikke ville lykkes med å opprette møteplasser i Honningsvåg og Vadsø. Vadsø har vi likevel fått til, og vi fortsetter å jobbe med mål om å opprette møteplasser i Finnsnes, Gibostad, Torsken, Harstad, Storslett, Bardufoss, Havøysund og Ramfjord.

Vi har hatt omkring 65 telefonsamtaler i 2021. I tillegg har vi hatt et telefonmøte og et digitalt møte. I september deltok Sørreisa på digitalt veilederkurs på Teams, og i november deltok Lyngen.

I slutten av november besøkte vi Nesseby, Vadsø og Tana. (Tana med intensjon om å blåse liv i foreningen, som ikke har hatt aktivitet på flere år, men de valgte å fortsette med et eget prosjekt i regi av Eldrerådet.)

I Sørreisa og Balsfjord har det vært stor aktivitet etter at myndighetene åpnet for å møtes igjen, og mange har brukt tilbudet. Balsfjord startet med Datastue, et tilbud som har vært svært populært. Sørreisa har hatt faste samlinger hver andre uke og opp mot 15 deltakere hver gang.

Innlandet

I Innlandet har vi i løpet av 2021 opprettet møteplasser i fem av de syv kommunene vi hadde mål om: Hamar, Nord-Odal, Rena, Koppang og Grue.

Vi har hatt omkring 60 telefonsamtaler i 2021. I tillegg har vi hatt et digitalt møte på Teams. Nord-Odal og Grue deltok på digitalt veilederkurs på Teams i september. Hamar deltok på digitalt veilederkurs både i september og november.

Vi besøkte Hamar og Grue i august, og Nord-Odal i september. I oktober holdt vi nettbrettkurs på Rena og Koppang.

Både Hamar og Nord-Odal er godt i gang med aktiviteter, og har hatt flere samlinger i 2021 med god oppslutning. Grue planlegger å starte opp med aktiviteter i slutten av januar 2022 på grunn av flytting. På Rena og Koppang jobbes det fortsatt med å finne veiledere.

Oslo og Viken

I Oslo og Viken identifiserte vi seks kommuner/tettsteder hvor det ligger til rette for å etablere møteplass for digital opplæring; Lampeland, Rødberg, Veggli, Nore, Prestfoss og Eggedal.

Vi har i 2021 lykket med å opprette møteplasser på Lampeland (Flesberg) og Veggli, samt Aurskog-Høland og Aremark. De to sistnevnte stedene ble valgt da vi foreløpig ikke har lykket med å opprette møteplasser i Prestfoss og Eggedal. Målet er å opprette møteplass også i Nore og Rødberg.

Vi har hatt omkring 50 telefonsamtaler i 2021. I tillegg har vi hatt to digitale møter på Teams. I august holdt vi digitalt veilederkurs på Teams for Aurskog-Høland. I november deltok Aremark og Flesberg på digitalt veilederkurs.

Vi besøkte Aurskog-Høland og Aremark i september. Begge startet opp med aktiviteter samme måned og har hatt svært god oppslutning. Lampeland og Veggli kom i gang med aktiviteter i oktober.

Vi fortsetter å jobbe med mål om å få til et tilbud i Nore og Uvdal. I tillegg jobber vi med å få til forening i Fet i Lillestrøm, som planlegger å starte opp med Datastue på nyåret.

Frivillige

Administrasjonen i Seniornett består i tillegg til faste ansatte av en rekke frivillige som deltar i den daglige driften – som sentralbord, med datahjelp, med å delta i forskningsprosjekter og som redaksjon for Seniornettmagasinet.

Vi har også frivillige som reiser rundt og holder kurs i lokalforeninger. Uten den frivillige aktiviteten ville ikke Seniornett kunnet opprettholdt det store og mangfoldige arbeidet.

Utregnet på årsbasis utgjør den frivillige innsatsen mellom fem og seks årsverk bare tilknyttet Seniornett sentralt. I tillegg kommer de mange frivillige som holder kurs og gir dataveiledning over hele landet.

Seniornett Magasinet

Seniornett Magasinet lages av frivillige i Seniornett. Redaksjonsgruppen består av seniorer mellom 68 og 91 år, og ledes av redaktør Tarja Marita Tamminen, også hun frivillig.

Redaksjonsgruppen har i 2021 hovedsakelig avholdt sine møter digitalt på Teams, med unntak av noen møter på kontoret på høsten.

Redaksjonsgruppen har laget tre magasiner i 2021. Opplaget var:

Nr. 1: 18 000
Nr. 2: 15 000
Nr. 3: 15 000

Magasinet distribueres til medlemmer i Seniornett, Seniornetts lokalforeninger, alle landets folkebibliotek og til politikere og beslutningstakere.

Hver utgave av Magasinet er på 32 sider og formatet er 17x24 centimeter.

Datahjelp

Datahjelpen er en hovedaktivitet for Seniornett og ved utgangen av 2021 var 17 personer involvert i dette i ulike grad – to fast ansatte, to prosjektmedarbeidere og 13 frivillige.

Etter at pandemien startet, har vi opplevd større trafikk på datahjelp. Flere har tatt frem sin PC og nettbrett etter at utstyret har stått ubrukt i lengre tid, dette fører til at en del oppdateringer må installeres. Det er også økning på spørsmål om mobiltelefoner, da det er en utvidet bruk av disse – det være seg korona-sertifikat, betalingsløsninger i forbindelse med netthandel og kommunikasjonsmedier for kontakt med familie og venner.

I 2021 var det 5426 henvendelser til datahjelpen, en økning på ti prosent (anslag fra året før).

5426 henvendelser blir om lag 30 henvendelser i gjennomsnitt per arbeidsdag. Enkelte dager kan det likevel være så mange som 50–60 henvendelser.

Hva trenger folk hjelp med?

Henvendelsene spenner over et bredt spekter av emner, men noen peker seg ut som særlige problemområder:

- E-post

- Skrivere
- Generelle windows-funksjoner
- Oppdateringer av windows og programmer/apper
- Antivirus og sikkerhet
- Kontorstøtte
- Problemer med passord og pålogginger

En samtale varer fra to minutter til en time. De aller fleste uttrykker stor takknemlighet for tjenesten. Enkelte innringere vil også bruke oss som sosialarbeider/pratepartner, men vi prøver å begrense dette så mye som mulig.

De fleste problemer løser vi ved å koble oss opp mot innringers utstyr, slik at vi kan se det samme som medlemmet ser på skjermen.

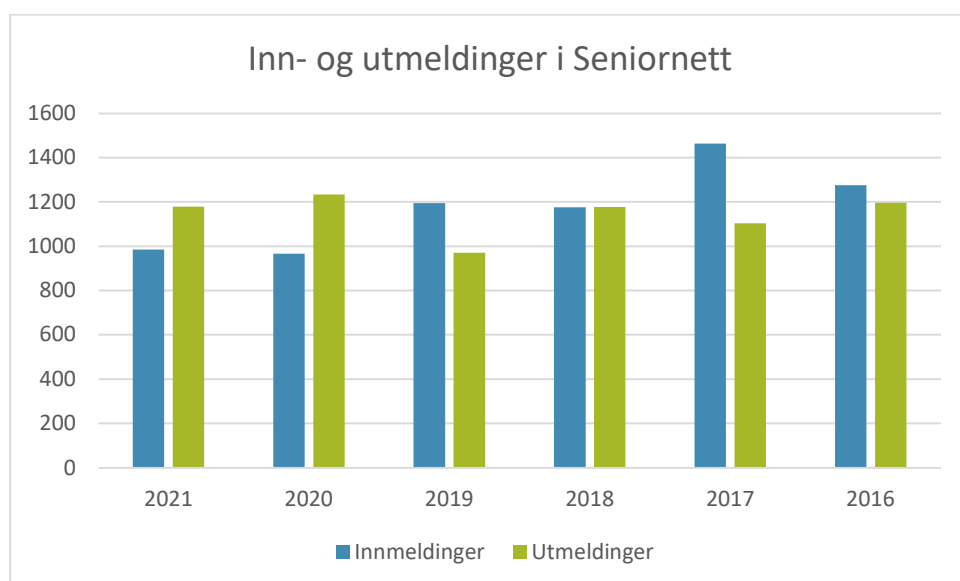
Medlemmer

Medlemsutvikling

Ved utgangen av 2021 hadde Seniornett 8876 medlemmer, noe som er en nedgang på 193 medlemmer fra året før. Selv om 2021 var det andre året av pandemien, og det dermed var liten aktivitet i foreningen, er tallet mindre enn fryktet. Det er to hovedgrunner til det:

- flere foreninger har gjennom 2021 prøvd å gi et tilbud til sine medlemmer, enten digitale eller fysiske møter
- høsten 2021 kom det en lettelse i restriksjonene og flere lokalforeninger kunne komme i gang igjen med et tilbud til sine medlemmer

Dette har mest sannsynlig dempet opp for antall utmeldinger, spesielt mot slutten av 2021.

Netto innmeldinger/utmeldinger perioden 2016–2021

2021	-193
2020	-269
2019	325
2018	-1
2017	360
2016	78

Ut fra fylkesoversikten gjengitt nedenfor kan vi lese følgende tendenser:

- For de fylkene der lokalforening(er) har holdt hjulene i gang, er antall utmeldinger demmet opp. Det gjelder blant annet Viken og Trøndelag.
- For noen fylker, som har få foreninger og der hver enkelt forening har ingen eller svært få medlemmer, ser vi naturligvis ikke særlig store endringer. Dette gjelder for eksempel Troms og Finnmark.

Fylke/År	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Agder	20	25	16	14	10	14
Innlandet	42	36	34	27	27	31
Møre og Romsdal	9	12	10	10	10	11
Nordland	15	17	21	23	23	30
Oslo	64	98	67	43	51	57
Rogaland	38	54	23	28	19	33
Troms og Finnmark	17	23	18	14	17	21
Trøndelag	42	46	27	16	17	9
Vestfold og Telemark	64	93	73	62	63	71
Vestland	52	56	33	38	38	42
Viken	136	126	81	99	78	97
Totalt	499	586	403	374	353	416

Bryter vi tallmaterialet ned på enkeltforeninger ser vi ingen «unaturlige» avvik. Alle foreninger har en relativ lik prosentvis nedgang. Unntaket her er de lokalforeningene som har hatt et tilbud til sine medlemmer gjennom hele pandemiperioden. For disse foreningene har faktisk sett en beskjeden medlemsvekst.

Nyhetsbrev medlemmer

Hver uke sender Seniornett ut et elektronisk nyhetsbrev til alle medlemmer som ønsker det. Det sendes normalt ut på fredager. Målet med nyhetsbrevet er å informere om aktuelle saker, og gi tips og triks for å mestre å bruke PC, nettbrett eller smarttelefon. I tillegg har vi alltid omtale av en nyttig app. Vi har satt som kriterium at appen skal være gratis. Hvilke apper som blir plukket ut avhenger av årstid, aktuelle temaer og tips fra medlemmer.

Mer enn halvparten av de som mottar nyhetsbrevet åpner det, med høyeste åpningsprosent på 66,6 prosent og laveste på 52 prosent. I gjennomsnitt åpnet 57 prosent av mottakerne nyhetsbrevet.

Vi har i 2021 sendt ut 41 elektroniske nyhetsbrev. Det er ikke nyhetsbrev i julen, påsken og sommerferien. Hvert nyhetsbrev har tre til fire artikler.

Nyhetsbrevet sendes til medlemmets e-postadresse.

De mest leste artiklene i 2021 var «Nye regler for betaling med bankkort på nett», med 2687 klikk fra 8. januar 2021, «Gode råd mot svindel», fra 12. februar 2021 med 2505 som klikket på lenken og «Farlig virus sprer seg på Android-telefoner» fra 14.mai 2021, som fikk 2021 klikk.

Lokalforeninger

Lokalforeninger er hjertet i organisasjonen, og ved utgangen av 2021 var det registrert 238 slike. For andre år på rad har de fleste lokalforeninger hatt svært liten eller ingen aktivitet, og det kan bli en utfordring i tiden som kommer å få i gang igjen alle foreningene. Utfordringen ligger i å finne motivasjon til å starte opp igjen, samtidig som det er usikkerhet om de har klart å holde på sine frivillige veiledere.

Selv om det har i stor grad har vært liten aktivitet, vil vi berømme de lokalforeningene som har holdt hjulene i gang gjennom hele pandemiperioden, stort sett takket være digitale medlemsmøter. De foreningene som har prøvd å opprettholde et tilbud gjennom fysiske møter, har møtt utfordringen at medlemmene har vegret seg for å møte opp på grunn av smittesituasjonen.

Som et tiltak rettet til lokalforeninger har Seniornett organisert fem faglige webinarer, altså digitale møter, for frivillige veiledere i lokalforeninger. I snitt var det 50 deltakere per webinar.

Spill for seniorer, som var tema for årets Digital festival, var et tilbud som ble godt tatt imot av flere lokalforeninger. For en del foreninger var dette den første aktivitet de gjennomførte siden starten av pandemien i mars 2020.

Gjennom hele 2021 har Seniornett lagt stor vekt på etablering av nye foreninger. Fylkesprosjektene har stått sentralt her. Seniornett fikk tilskudd til å etablere sosiale møteplasser for seniorer for digital læring og deling på mindre steder i tre fylker; Troms og Finnmark, Innlandet og Oslo og Viken.

Til tross for en utfordrende situasjon med hensyn til koronarestriksjoner og usikkerhet om når eventuelle nye foreninger kunne komme i gang, har vi klart å etablere 16 nye foreninger i 2021. Spesielt hyggelig er det å nevne at mange av disse foreninger er etablert i områder der vi var lite representert fra før.

De nyetablerte foreningene er i Aurskog-Høland, Hamar, Nord-Odal, Rollag og Veggli, Stor-Elvdal, Åmot, Flesberg, Grue, Aremark, Askvoll, Lyngen, Balsfjord, Nesseby, Ibestad, Vadsø og Os Bjørnafjorden.

Det er lagt ned tre lokalforeninger – Svelgen, NIV og Ullevål Hageby. Det har i hovedsak vært de som ikke har hatt noen aktivitet over en lengre periode.

Nyhetsbrev lokalforeninger

Seniornett sender ut nyhetsbrev elektronisk til lokalforeningene en gang i måneden, med unntak av juli måned. Vi gjør dette for å bedre kommunikasjonen med lokalforeningene.

I nyhetsbrevene har vi fulgt koronapandemien og kommet med råd om smittevern, informert om tilbud, momskompensasjon og aktiviteter som Digital festival, samt invitasjoner til webinarer, landsmøte og andre arrangementer.

Voksenopplæring

Seniornett har i flere år vært medlem av Studieforbundet Folkeuniversitetet, som i 2021 skiftet navn til Studieforbundet Livslang Læring. Seniornett og alle lokalforeningene er fortsatt berettiget til statsstøtte knyttet til opplæring av seniorer, i henhold til voksenopplæringsloven.

Midlene som Seniornett fikk utbetalt fra Studieforbundet i 2021, er det basert på tall innrapportert i 2020 – 773 deltagere. Totalt antall timer vi søkte om tilskudd for i 2020, var 830 timer.

Seniornett fikk i 2021 utbetalt kroner 150 678,- hvor kroner 107 706,- ble utbetalt til lokalforeningene.

Også året 2021 har vært krevende med mange lokale og regionale smittevernregler å ta hensyn til på grunn av korona. Til tross for det har en del av lokalforeningene rapportert inn kurs også for 2021. Selv om vi har levd med en pandemi, vil Seniornett rapportere inn 762 deltagere på 650 timer for året 2021. Det skal fordeles på 11 forskjellige lokalforeninger i tillegg til Seniornett sentralt. Nytt av året er at kravene har endret seg. Nå kan vi søke tilskudd for alle kurs, også digitale kurs i sin helhet, som er minimum over fire timer, med minimum fire deltagere.

Ekstra hyggelig er det at den nyoppstartede lokalforeningen i Nord-Odal også er med i årets rapport.

Delta i samfunnsdebatten

Unntaksåret 2021 ga utfordringer for en frivillig organisasjon som Seniornett. Vi var for en stor del avskåret fra fysiske møter, med noen få unntak høsten 2021, der vi blant annet kunne delta på Arendalsuka og arrangere Digital festival og landsmøte.

Det er viktig at Seniornett er synlig, både nasjonalt og lokalt. I 2021 har vi holdt foredrag for Direktoratet for e-helse om digitalt utenforskap. Vi har vært aktive i Medietilsynets nettverk for kritisk medieforståelse og hatt møte med NRK om kritisk medieforståelse og seniorer i forkant av valget.

Vi deltok på innspillsmøte om ny digital strategi for eldre med digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland. Vi har gitt innspill til nasjonal e-helsestrategi og deltatt på høring i Oslo kommune om en aldersvennlig by.

Seniornetts bevilgning over statsbudsjettet har stått stille i fire år. Vi har derfor sendt e-poster til politikerne i Stortingets Transport- og kommunikasjonskomité som forvalter kapittelet der Seniornetts tilskudd i statsbudsjettet ligger, og vi har hatt fysisk møte med Anne Kristine Linnestad fra Høyre om samme tema.

Vi har holdt to digitale forelesninger, for masterstudenter ved Oslo Met og NTNU.

Det faste kontaktmøtet med Kommunal- og distriktsdepartementet ble avholdt digitalt i 2021.

Seniornett i media

2021 er ikke året hvor Seniornett har hatt «klippekort» i media. Ofte kommer mediesaker som en følge av aktiviteter. Og når nesten all aktivitet i lokalforeningene stanset opp, ble vi ikke like synlig som ønsket.

Men i september var vi med på God Morgen Norge på TV2. Det var i forbindelse med Digital festival på Deichmanske Bjørvika. Hele tre innslag ble det fra Bjørvika i løpet av programmet, der vi fikk vist ulike spill for seniorer.

Digital festival var også gjenstand for reportasje i TV Haugaland og NRKs Vestlandsrevyen, pluss innslag på NRK P1+.

I juni deltok Seniornett på digital lansering av en rapport om befolkningens kritiske medieforståelse i regi av Medietilsynet.

Og i august hadde Seniornett på trykk et debattinnlegg digital opplæring av seniorer.

Digital festival

Digital festival, som tidligere hadde navnet SeniorSurfDagen, ble som vanlig arrangert i uke 38 og hadde som hovedtema «Spill for Seniorer». Takket være midler fra Norsk filminstitutt (60 000 kroner) og Stiftelsen Dam (695 000 kroner) kunne lokalforeninger over hele landet søke om tilskudd til lokale arrangementer.

Hovedarrangementene, som samlet trakk mer enn 250 besøkende, ble til i et samarbeid med Deichmanske Bjørvika og Trondheim hovedbibliotek. Foredragsholdere på hovedarrangementene var professor Morten Goodwin, professor ved Universitetet i Agder og nestleder ved Centre for Artificial Intelligence Research, med et foredrag om kunstig intelligens, og førsteamanuensis ved Institutt for nevromedisin ved Fakultet for medisin og helsevitenskap på NTNU, Nina Skjæret Maroni, som holdt et foredrag om Exergaming. I tillegg var det sofa-intervjuer med byråd Robert Steen og prosjektleder for KRED (kompetanse og ressurscenter for esport og datakultur) Ole Martin Pedersen Gjestad.

Utenom hovedarrangementene har Seniornett arrangert Spill for seniorer på 23 forskjellige steder over hele Norge i siste tertial 2021.

To hovedbiblioteker har valgt å videreføre Spill for seniorer som et ukentlig tilbud spesifikt til seniorer.

Spill for seniorer har fått mye mediaoppmerksomhet både i lokale og landsdekkende media. Spesielt skal nevnes en radiosending i P1+, to opptak for TV2 God morgen Norge, et tv-innslag på Vestlandsrevyen og et tv-innslag på TV Haugaland.

Spill for seniorer har hatt mer enn 850 besøkende.

Arendalsuka

Arendalsuka ble arrangert 16. til 20. august, og det er andre året at Seniornett deltar med stand. Det er Seniornett Arendal som bemanner standen og er Seniornetts ansikt utad.

Styreleder Karin Moe Røisland, styremedlem Steinar Simonsen og generalsekretær Kristin Ruud var også med i deler av uken.

Seniornett i et helseperspektiv

I 2017 vedtok Landsmøte i Seniornett å legge til helse som et formål i vedtektene. Dette fordi Seniornetts virksomhet innenfor folkehelse og forebygging er stor.

I 2021 deltar vi blant annet i EU-prosjektet H2HCare som står for «Health to Home Care», der målet er å finne ut om digitale verktøy kan bidra til at færre eldre må reinnlegges på sykehus med hjertesykdom. Prosjektet er et samarbeid mellom universitet i Romania, sykehus i Sveits og Norge.

Seniornett driver sammen med Pensjonistforbundets prosjektet Datastuer. Det har kommet i stand gjennom prosjektmidler fra Helsedirektoratet. Prosjektet skal bidra til å motvirke ensomhet blant eldre gjennom digital opplæring. Digital inkludering er viktig i et folkehelseperspektiv.

I 2021 ble Seniornett godkjent permanent som søkerorganisasjon i Stiftelsen Dam. Flere av våre lokalforeninger søkte og fikk støtte til prosjekter fra Stiftelsen Dam i 2021. Prosjektene omtales under prosjekter i årsmeldingen.

Seniornetts generalsekretær har også holdt foredrag for Direktoratet for e-helse og vært moderator for et av arrangementene under E-HIN 2021.